

Už žádné tajné schránky

Stát chystá přehled všech, kdo si schovali majetek do trustových fondů

Konec zlatých časů. Neprůhledné svěřenské fondy budou brzy patřit minulosti, zájemci o ukrytí peněz si budou muset najít novou cestu.

Petr Weikert
weikert@mf.cz

Ohledně svěřenských fondů koluje jedna historka z podsvětí. Vznikly prý proto, aby šibři napojení na byznys a politiku mohli ukryt majetek poté, když musel parlament pod módní vlnou boje proti korupci odhlasovat zrušení anonymních akcií na majitele. Teď se ale u svěřenských fondů chystají změny, které odhalí jejich fungování v plné nahotě. Ukrýt majetek bude zase o něco těžší.

Až dosud jsou svěřenské fondy ideálním místem, kam „odklonit“ jmění.

Majetek v nich oficiálně nemá vlastníka, pouze správce, což může být úplně jiná osoba. Neveřejné jsou také listiny, které určují, jak se má s majetkem nakládat, tedy například jak anebo proč ho dělit. Jediným dokladem o fondu je notářský zápis a registrace u finančního úřadu. Majetek není vidět dokonce ani v katastru nemovitostí. Místo majitele figuruje v listu vlastnictví opět jméno správce fondu. Do fondu nemůže zasáhnout dokonce ani exekutor, pokud tam majetek nepřišel už zatížený dluhem.

Pro každého, kdo má postranní úmysly, tohle musí znít jako pohádka. Nutno říci, že ale nejde o český nápad, takzvané trusty jsou běžným jevem v anglosaském právu, i když taková míra anonymity podle právníků ve světě běžná není.

Kam není vidět?

Jenže praxe zavedená občanským zákoníkem od ledna 2014 by brzy měla skončit. Sněmovnou postupně prochází série novel, které nad fondy rozsvítí světlo. Detaily se ještě mohou měnit, už je ale jisté, že vznikne rejstřík fondů veřejně dostupný na portálu ministerstva spravedlnosti podobně jako rejstřík obchodních společností. „Je to dramatická změna, která bude mít vliv na odrazení od nekalých praktik,“ soudí advokát Aleš Eppinger, partner poradenské skupiny Schaffer & Partner.

V rejstříku bude možné dohledat název fondu, datum založení, jméno správce a jeho identifikační údaje. Jelikož o příslušné novele občanského zákoníku poslanci teprve jedná, může se leccos změnit, podle dosavadních návrhů bude mít ale rejstřík sbírku listin, kde budou k nahlédnutí i daleko zajímavější údaje. Například statut, tedy listina, která celý fond definuje – říká, proč vznikl, kdo ho založil a další detaily. „V rámci Asociace na podporu a rozvoj svěřenských fondů jsme proti tomu protestovali, protože je to negativní opatření. Ve statutu klienti uvádějí citlivé informace. Proč má někdo veřejně vidět, že například předávám firmu dceři, až dostuduje školu?“ říká Aleš Eppinger.

Část informací by nicméně měla zůstat neveřejná. Opět není úplně jasné, o které údaje přesně půjde. Hovoří se třeba o osobách, pro něž je majetek spravován, nebo o těch, v jejichž prospěch má být plnění. „Evidenze zcela jistě nebude představovat prolomení ochrany osobních údajů,“ ujišťuje mluvčí ministerstva spravedlnosti Jakub Říman.

Jeden z dalších zákonů, který se bude fondů dotýkat, konkrétně sněmovnou schválený vládní zákon proti praní špinavých peněz, ale zpřístupní zmíněné neveřejné informace například policii, celníkům a dalším úřadům. Vznikne dokonce zvláštní takzvaná evidence skutečných